

Editorials i pactes post electorals

**Centre
d'Estudis
d'Opinió**

**Generalitat
de Catalunya**

© Centre d'Estudis d'Opinió (CEO)

No es permet la reproducció total o parcial d'aquest document, ni el seu tractament informàtic, ni la seva transmissió en qualsevol forma o per qualsevol mitjà, ja sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per registre o altres mètodes, sense permís del titular del Copyright.

Autor: David Bajona

Primera edició: juliol 2016

Continguts

Resum	5
1. Introducció	6
2. Metodologia	7
3. Anàlisi de les editorials	8
3.1 Selecció	8
3.2 Consensos editorials	9
3.3 Coalicions possibles o desitjables	10
3.4 Pactes post electorals, sobre què?	12
3.5 Diferències entre la premsa catalana i espanyola	14
4. Agenda editorial i agenda pública	14
5. Lectors, electors i proximitat	15
6. Conclusions	17

Resum

Els resultats de les eleccions al Congrés dels Diputats i al Senat espanyols del propassat 26 de juny dibuixen un escenari polític incert, en que resulta difícil preveure el curt termini. Com a eina per aportar informació que en permeti l'anàlisi podem emprar les editorials de la premsa. Aquest estudi analitza les editorials de la premsa generalista catalana (La Vanguardia, el Periódico, Ara, El Punt Avui) i de l'espanyola (El País, ABC, El Mundo, La Razón); també de la premsa econòmica (Expansión, Economista, Cinco Días) durant la setmana posterior a les eleccions del 26 de juny, del 27 de juny al 3 de juliol.

L'anàlisi revela, en primer lloc, l'existència de consensos editorials. Aquests s'articulen entorn la idea que cal evitar noves eleccions i la necessitat que els partits negociïn i pactin un nou govern. Les coalicions que els editorialistes consideren possibles o desitjables pivoten sobre el PP com eix central. Malgrat que les editorials d'alguns diaris veuen convenient una "gran coalició", aquesta es reconeix com a molt improbable. Però la demanda de pacte no és asèptica i els editorials demanen actuacions a partits concrets, i basar els pactes en àrees sectorials concretes.

La comparació entre aquests temes que els editorialistes posen sobre la taula i els principals problemes d'Espanya (segons el baròmetre del CIS), aflora diferències entre l'agenda dels editorialistes i l'agenda pública. En destaca l'escassa repercussió de la regeneració democràtica als editorials.

Finalment, existeix una correlació entre el record de vot dels lectors dels diaris i la freqüència amb que aquests han editorialitzat sobre els pactes post electorals. Quants més lectors d'un diari són votants independentistes (ERC+CDC), menys editorialitza el diari sobre aquests pactes. I a l'inrevés, quants més lectors han votat partits constitucionalistes (PP+PSOE+Cs) més editorialitza el diari sobre la possibilitat de pacte.

1. Introducció

Els resultats de les eleccions al Congrés dels Diputats i al Senat espanyols del propassat 26 de juny dibuixen un escenari polític incert, en que resulta difícil preveure el curt termini. A aquesta incertesa cal afegir-hi el fiasco de l'anterior legislatura, en que fou impossible investir president i s'esgotaren els terminis legals fins a convocar noves eleccions, fet ben present en la memòria recent dels actors polítics i mediàtics. Aquests dos factors combinats han generat una situació en que ningú no accepta públicament la possibilitat de no arribar a un acord que permeti la formació d'un nou govern a Espanya. "Evitar unes terceres eleccions" és un argument repetit en els discursos polítics i d'aquells que interactuen amb la política. La necessitat de superar l'impasse d'un període excessivament llarg d'interinatge de l'executiu sembla, a vol ras, un objectiu compartit transversalment. La qüestió que llavors esdevé cabdal és, quins pactes post electorals ho faran possible? Quina combinació, no només en termes d'aritmètica parlamentària, sinó d'acords polítics sustentaran l'elecció d'un nou president, la formació de l'executiu i l'acció de govern?

Aquesta és una situació ideal per contrastar la interacció de les línies editorials dels mitjans amb la política, no en termes genèrics o de principis, sinó de forma molt concreta; no amb una perspectiva temporal mitja o llarga, sinó a dies vista. El posicionament que cada diari realitza a través del seu editorial sobre la conveniència o no de determinats pactes post electorals ens permet contrastar diferents elements i veure quins consensos, diferències i matisos s'hi produeixen.

El propòsit d'aquest apunt de treball és doncs identificar aquests elements i comparar-los, per extreure'n informació rellevant que permeti ulteriors anàlisis.

2. Metodologia

L'opinió editorial a la premsa escrita és el vehicle que l'editor utilitza per expressar directament la seva opinió sobre les qüestions que creu convenients. Si bé no és l'única forma de transmissió de l'opinió del propietari del diari, certament la resta d'opcions que té per a fer-ho són indirectes i, en qualsevol cas, atribuïbles per tercers. Per tant, la seva principal característica és precisament aquesta, la identificació entre editor i editorial. Dels diferents mecanismes a través dels quals els mitjans poden intentar traslladar la pròpia agenda a l'opinió pública, les editorials en són els més explícits.

Per tant si volem conèixer la línia editorial d'un diari sobre un tema, el recurs més directe és recórrer a les editorials que el tractin i analitzar en quin sentit es pronuncien sobre el mateix. Aquest és exactament el procediment seguit. Les editorials analitzades són les publicades entre el 27 de juny i el 3 de juliol del 2016, completant un període d'una setmana, la immediatament posterior a les eleccions generals espanyoles. Del conjunt d'editorials publicades entre les dates esmentades s'han destriat les dedicades als pactes post electorals necessaris per a la formació d'un govern de l'Estat espanyol. Per incloure una editorial entre conjunt a analitzar s'ha considerat que ha d'incloure algun dels diferents factors:

- Pronunciar-se sobre quina combinació de suports entre partits és probable o desitjable per pactar la investidura i/o formar govern.
- Pronunciar-se sobre els elements programàtics o les prioritats polítiques que poden compartir els partits per pactar la investidura i/o el govern.

D'aquesta forma, analitzant les editorials en que es pren posició sobre quins pactes entre partits són necessaris i perquè, podrem identificar-ne els elements qualitius comuns. Aquest pas ens permetrà quantificar-los i descriure'ls. Així serà possible realitzar un exercici comparatiu entre publicacions que permeti distingir les diferents línies editorials i les seves semblances i diferències.

Cal dir que, donat el breu període de temps que s'estudia no és aconsellable fixar-nos en l'evolució de les dades i realitzar-ne un evolutiu. En conseqüència, l'ús de les dates a les taules té un valor exclusivament identificatiu, i es per a això que en altres casos les dades són només agregades. Tanmateix sí que es rellevant observar que les editorials publicades l'endemà de les eleccions dediquen més proporció del contingut a l'anàlisi dels resultats que a les possibles aliances, tema que esdevé dominant la resta de dies.

3. Anàlisi de les editorials

3.1 Selecció

Com s'ha descrit a la metodologia, destriem les editorials en funció que el seu contingut inclogui valoracions sobre les combinacions de partits o les prioritats polítiques que puguin conduir o sigui desitjable per a l'editorialista que pugui facilitar la investidura i/o la formació de govern. Sota aquestes condicions trobem el conjunt de 28 editorials llistades a la taula 1.

D'aquestes 28 editorials, només 6 corresponen a la premsa amb seu a Catalunya (La Vanguardia, El Periódico, El Punt Avui, Ara), mentre que la resta, 22 editorials, són publicades per la premsa amb seu a Madrid (El País, El Mundo, ABC, La Razón, Expansion, El Economista, Cinco Días).

Si les classifiquem per tipus de premsa, veurem que 20 corresponen a la premsa generalista i les restants 8 a la premsa econòmica diària.

Taula 1. Referència d'editorials publicades sobre pactes post electorals, 27/6/2016 a 3/7/2016

Data	Publicació	Titular
27-juny	<i>La Vanguardia</i>	El PP creix, cal un acord
	<i>El Periódico</i>	Rajoy guanya, Sánchez resisteix
	<i>Ara</i>	Espanya vota no al canvi
	<i>El Punt Avui</i>	Unes eleccions que no calien
	<i>El País</i>	Formar Gobierno
	<i>El Mundo</i>	Rajoy sorprende, el centro-derecha logra romper el empate
	<i>ABC</i>	Las urnas ratifican con fuerza al PP
	<i>La Razón</i>	Rajoy debe gobernar
	<i>Expansión</i>	España encarga a Rajoy una gran coalición
	<i>El Economista</i>	La mayoría ampliada del PP y el freno a Podemos ofrecen estabilidad
	<i>Cinco Días</i>	El interés general, antes que el partidista
28-juny	<i>La Vanguardia</i>	Que comencin les negociacions
	<i>El Periódico</i>	S'ha de pactar i desterrar els bloquejos
	<i>El País</i>	Liderar la oposició
	<i>ABC</i>	Es la hora de facilitar el gobierno
	<i>La Razón</i>	Por responsabilidad, el PSOE debe permitir que gobierne Rajoy
	<i>Expansión</i>	Urge abandonar la parálisis reformista
	<i>El Economista</i>	Fin del bloqueo a Mariano Rajoy
	<i>Cinco Días</i>	Responsabilidad para formar un Gobierno
29-juny	<i>El País</i>	La obligación de Rajoy
	<i>La Razón</i>	Un programa urgente y realista de reformas
30-juny	<i>El Mundo</i>	Si nadie se mueve tras el 26-J, el desenlace será el mismo
	<i>Expansión</i>	Una base más que suficiente para pactar
1-juliol	<i>El País</i>	Ciudadanos busca identidad
	<i>El Mundo</i>	Rajoy prepara una oferta que Sánchez no debería rechazar
	<i>ABC</i>	El PSOE, obligado a negociar con Rajoy
	<i>La Razón</i>	Ciudadanos debe negociar con Rajoy o caer en la irrelevancia
3-juliol	<i>ABC</i>	España necesita pactos, no retórica
	<i>La Razón</i>	Los españoles apuestan por un gobierno de Rajoy

3.2 Consensos editorials

Entre les valoracions que es troben a les editorials sobre la gestió política dels resultats no són tot diferències o matisos. Trobem una sèrie de preceptes que, encara que formulats amb lleugeres diferències, expressen el mateix. L'única excepció a aquests consensos, resumits a la taula 2, la trobem en *El Punt Avui* respecte a qui correspon formar govern. Mentre que la resta d'editorialistes accepten o proposen que el PP ha d'intentar la investidura, *El Punt Avui*, a l'editorial del dia després de les eleccions valora només la creixent dificultat que el PSOE pugui sumar suports.

Taula 2 . Consensos editorials

Nivell	Conceptes	Arguments
1	<i>Terceres eleccions, no</i>	Unes terceres eleccions serien quelcom molt negatiu. Tant des del punt de vista econòmic, com respecte la UE i es perceben com una important font de costos d'oportunitat que cal evitar.
2	<i>Correspon al PP governar¹</i>	Els resultats electorals legitimen el PP per a prendre la iniciativa de formar govern i proposar-ne les condicions. El PP com a guanyador de les eleccions.
2	<i>Negociar és obligat</i>	Cal una negociació, amb cessions entre les parts, que permeti formar govern i evitar el "bloqueig institucional". No és acceptable ni esperar l'adhesió al guanyador ni deixar esgotar els terminis legals.
2	<i>Vetat vetar</i>	Mariano Rajoy està legitimat per formar aquest Govern i no és possible vetar-lo. La política de "línies vermelles" comporta el "bloqueig institucional" que condueix a unes terceres eleccions. Per tant, s'ha d'evitar.
3	<i>Identificació de blocs</i>	Un element que justifica argumentalment les preses de posició es la identificació dels partits estatals amb blocs d'esquerra (PSOE+UP) i de centre-dreta (PP+Cs).

1. A excepció, en aquest cas, d'El Punt Avui.

El consens editorial contempla diferents conceptes, però una anàlisi dels arguments ens mostra com alguns dels mateixos són subordinats a d'altres i s'observa una certa jerarquia (reflectida en el nivell de la taula 2). El principal argument, del qual la resta són subordinats, és que cal evitar unes terceres eleccions pels costos que comporta. D'aquest precepte prioritari se'n deriva la necessitat de formar un govern (única forma d'evitar nous comicis), de negociar per assolir-lo (única forma d'arribar-hi sense majories clares), d'eliminar els obstacles per la negociació (vetos i línies vermelles) i d'aportar un marc que faciliti operar en termes de majories (blocs de partits). De trencar-se la supremacia de la idea que cal evitar una tercera convocatòria electoral, la resta de conceptes deixarien de tenir sentit. Evitar les eleccions esdevé doncs un bé superior al que la resta d'idees n'estan supeditades i en són conseqüència lògica.

3.3 Coalicions possibles o desitjables

Assumida la idea que cal evitar noves eleccions com un bé superior als altres, se'n deriva com articular una majoria que possibiliti la investidura i una certa viabilitat del govern durant la legislatura. Llavors, els editorialistes s'esforcen a proposar o senyalar combinacions de suports entre els partits polítics que ho permetin. Com mostra la taula 3, el PP té el rol central, segons els editorialistes, l'atorguen al PP, en les diferents combinacions esmentades a les editorials. L'única excepció és El Punt Avui, que, al seu únic editorial, el dia després de les eleccions, analitza les dificultats per intentar un acord entre PSOE i UP.

Taula 3. Coalicions desitjables o possibles segons els editorialistes

Publicació	27-juny	28-juny	29-juny	30-juny	01-juliol	02-juliol	03-juliol
<i>La Vanguardia</i>	No concreta	PP+PSOE					
<i>El Periódico</i>	No concreta	No concreta					
<i>Ara</i>	PP+Cs						
<i>El Punt Avui</i>	PSOE+UP						
<i>El País</i>	PP+PSOE	PP+PSOE	PP+?		PP+Cs		
<i>El Mundo</i>	PP+PSOE+ Cs			PP+PSOE+ Cs	PP+PSOE		
<i>ABC</i>	PP+PSOE+ Cs	PP+PSOE+ Cs			PP+Cs		PP+PSOE
<i>La Razón</i>	PP+PSOE	PP+PSOE	PP+PSOE+ Cs		PP+PSOE		PP+?
<i>Expansión</i>	PP+PSOE	PP+PSOE+ Cs		PP+PSOE+ Cs			
<i>El Economista</i>	PP+Cs	PP+PSOE					
<i>Cinco Días</i>	PP+PSOE	PP+PSOE+ Cs					

Les combinacions que descriuen els editorialistes es refereixen als suports parlamentaris per a la investidura, i en tot cas per a formats de suport parlamentari a un govern monocolor del PP. PSOE i Cs són considerats, en tot cas, actors complementaris del PP, que ha d'intentar formar govern. Estracta d'un govern que, en el format alemany de *Große Koalition*, es veu inviable per la negativa del PSOE, tot i que els editorialistes d'El Mundo i ABC el veuen com a desitjable.

La qüestió llavors és si els editorials, a més d'indicar quina suma de forces polítiques és probable o desitjable, reclamen accions als partits per a que implementin aquestes majories. La resposta és afirmativa, i aquesta reclamació no és igual per a tots els partits implicats, com s'observa a la taula 4.

Taula 4. Qui ha d'actuar per formar govern? Demandes d'actuació als partits polítics. Impactes a les editorials.

Publicació	PP	PSOE	Cs	Genèric
<i>La Vanguardia</i>	1	1		1
<i>El Periódico</i>	1			1
<i>El País</i>	3	2	1	
<i>El Mundo</i>	1	3	2	
<i>ABC</i>	1	3		
<i>La Razón</i>		2	1	
<i>Expansión</i>	2	4	2	
<i>El Economista</i>		1		
<i>Total</i>	9	16	6	2

Si comparem les taules 3 i 4 podem veure com no totes les editorials sobre pactes electorals inclouen una demanda explícita cap a partits per realitzar algun tipus d'actuació. També cal dir que aquest marcatge als partits és plural i es produeix cap a més d'un partit en una majoria d'editorials. Tanmateix les xifres indiquen clarament que el partit més pressionat pel conjunt d'editorials és el PSOE, al que es demana que faciliti la investidura, com a mínim abstenint-se.

En darrer lloc és notable, amb l'excepció ja comentada d'El Punt Avui, l'absència d'UP del debat sobre possibles coalicions i suports.

3.4 Pactes post electorals, sobre què?

Però els editorialistes no es limiten a parlar sobre l'aritmètica de la formació de govern i el seu suport parlamentari posterior, també posen sobre la taula els temes pels que cal arribar a un acord. Si evitar una nova convocatòria electoral era un bé superior, aquest es justifica pels efectes negatius que tindria l'interinatge del govern en diferents àrees. I és per prendre decisions sobre aquests temes, ens diuen els editorialistes, que cal un gabinet que prengui decisions efectives al més aviat possible. I sobre què? A la taula 5 es mostra la freqüència amb que els diferents temes susceptibles de ser pactats apareixen a les editorials de la premsa.

Taula 5. Temes susceptibles de ser pactats. Impactes a les editorials

	La Vanguardia	El Periódico	El País	El Mundo	ABC	La Razón	Expansión	Cinco Días	Total per temes
Economia i ocupació	2	2	1	1		1	2	1	10
Educació	1			1	1		3	1	7
Unió Europea	1	1		1		1	1		5
Reforma constitucional	1	2	1					1	5
Pensions					1		3	1	5
Estat del benestar		1	1	2				1	5
Dèficit pressupostari			1				2	1	4
Regeneració democràtica		1	1	1			1		4
Administracions públiques	1						2		3
Catalunya		1	1				1		3
Finançament autonòmic							2	1	3
Pressupostos 2017	1						1		2
Flexibilitat laboral							2		2
Fiscalitat			1				1		2
Terrorisme gihadista				1			1		2
Desigualtat	1								1
Justícia							1		1
Sanitat					1				1
Vivenda					1				1
Total per diaris	8	8	7	7	4	2	23	7	

Així, el tema que més preocupa els editorialistes en el context dels possibles acords post electorals és l'economia i la taxa d'ocupació, seguit de l'educació. La relació amb la UE (vinculada a l'escenari obert pel *Brexit* i les demandes de Brussel·les pel dèficit), la reforma de la Constitució Espanyola (encara que sense indicar en quina direcció), el sosteniment de les pensions i dels serveis socials de l'estat del benestar conformarien la segona anella de temes més citats als editorials.

Entre les publicacions hi ha diferències significatives. El diari Expansión es el diari que entra més sovint i amb més detall en els temes que haurien de ser objecte de pacte, marcant una línia editorial insistentment propositiva. A l'altra banda, El Punt Avui i l'Ara no entren en els possibles objectes de pacte (de fet, no han estat inclosos a la taula 5); alhora ABC i La Razón són els dos diaris amb menys cites a temes que poden ser motiu d'acord.

3.5 Diferències entre la premsa catalana i l'espanyola

La premsa catalana (La Vanguardia, El Periódico, Ara i El Punt Avui) presenta diferències significatives en el tractament editorial dels pactes post-electorals, respecte de l'espanyola amb seu a Madrid:

- En fa un seguiment inferior en les seves editorials. Respecte del total de 28 editorials publicades, només 6 són de diaris catalans (21%), quan respecte el conjunt de capçaleres analitzades la proporció és de 4 sobre 11 (36%).
- Les valoracions tendeixen a ser més genèriques i poc concretes. La taula 3 ens mostra com, en la meitat dels casos, la premsa catalana no explicita les opcions i fa referències genèriques al conjunt de partits. En aquests casos s'al·ludeix genèricament a la necessitat de pacte, d'evitar noves eleccions, etc.
- Les dates en que les editorials són publicades són les immediatament posteriors (27 i 28 de juny) a les eleccions del dia 26 de juny. No hi ha un seguiment constant, en el nivell editorial, dels pactes, equivalent al de la premsa de Madrid.

4. Agenda editorial i agenda pública

Unes eleccions amb un resultat obert, lluny de majories clares, necessàriament ha de generar un nivell alt de continguts per part dels editorialistes de la premsa. El joc de possibles aliances i la incertesa col·loquen fàcilment els editorialistes en la tesitura de mostrar la seva opinió i influir sobre els actors polítics. Si considerem els mitjans com a caixes de ressonància social, és interessant veure si això queda reflectit en les editorials de la premsa en un moment en que es decideix qui governarà.

Per a realitzar aquesta comparativa podem emprar les dades de la taula 5 i del baròmetre del CIS (d'àmbit estatal), en que és pregunta als ciutadans pel principal problema. Si en destaquem les dades superiors al 9%, extraïem les dades de la taula 6.

Taula 6. Principal problema d'Espanya.

	Juny 2016	Maig 2016
Atur	76,4%	44,2%
Corrupció i frau	44,9%	16,5%
Problemes de tipus econòmic	25,1%	22,0%
La política, els partits i els polítics	21,1%	8,5%
Problemes de tipus social	11,6%	7,2%
L'educació	9,7%	9,3%

Font: CIS. Baròmetres de juny i maig 2016 .

La comparació amb les dades de la taula 5 ens mostra la coincidència en economia (incloent l'ocupació) i educació, On es difereix significativament és en l'escassa importància concedida en el conjunt dels editorials a la regeneració política (amb només 4 mencions), entesa com a resposta als problemes de la corrupció i el frau (segon problema al baròmetre de juny), i la política. En canvi, els editorialistes donen més importància a pactes sobre educació, reforma constitucional i les relacions amb la UE. Si bé les editorials específicament dedicades als possibles pactes post electorals exploren els possibles espais d'acord entre partits, és evident (ja que es tracta d'un espai d'opinió) que aquesta visió es modula en funció dels interessos editorials prioritzant o fent més visibles aquells àmbits que l'editorialista considera importants.

5. Lectors, electors i proximitat

Una altra dada rellevant és la proximitat del diari a allò sobre que s'editorialitza. Tot i ser aquest concepte difícil de valorar, ja que també té vincles amb la capacitat d'influir del diari. De fet, és difícil influir sobre allò que és llunyà, no en termes físics sinó polítics. No disposem d'eines no interpretatives per mesurar objectivament la proximitat política de la línia editorial de les publicacions a les forces polítiques. I no és, per descomptat, l'objectiu d'aquest paper.

Però sí que disposem de dades que mesuren la proximitat dels electors a les diferents forces polítiques. Les enquestes postelectorals pregunten sobre el record de vot dels electors i també ho fan sobre diferents paràmetres, entre ells quin és el diari preferit per l'enquestat. Encreuant aquestes dues dades podem veure quines han estat preferències polítiques de l'audiència de la premsa. Si del que es tracta és de mesurar la proximitat als pactes post electorals podem fer-ho diferenciant dos blocs de partits: el format per ERC i CDC, partidaris de la independència de Catalunya i per tant amb una posició política poc influent per formar govern a Espanya; i el conformat per PP, PSOE i Cs, els partits unionistes identificats en la majoria d'editorials com les forces polítiques de les que depèn la possibilitat de pactar. Combinant el record de vot encreuat amb el diari de referència dels electors i el nombre d'editorials publicades sobre pactes post electorals, obtenim les dades de la taula 7.

Taula 7. Record de vot dels electors i editorials publicades.

	ERC+CDC (a)	PP+PSOE-Cs (b)	Diferència (b-a)	Editorials
El País	0,9%	48,4%	47,50%	4
El Mundo	0,0%	79,3%	79,30%	3
ABC	0,0%	87,0%	87,00%	4
La Razón	0,0%	89,3%	89,30%	5
La Vanguardia	37,9%	28,9%	-9,00%	2
El Periódico	37,1%	24,8%	-12,30%	2
El Punt-Avui	65,8%	13,9%	-51,90%	1
Ara	79,9%	4,3%	-75,60%	1

Font: CIS. Enquesta postelectoral de les eleccions generals del 2015

Així, el grau de proximitat de l'audiència als pactes vindria determinat tant pels lectors més pròxims, que han triat les forces polítiques amb capacitat de pactar; com pels electors més allunyats, que han triat forces polítiques independentistes. Fent la diferència entre els dos blocs de lectors obtenim una sèrie que podem comparar amb el nombre d'editorials publicades sobre els pactes. Per indagar si la diferència entre els blocs (b-a) i la quantitat d'editorials publicades estan associades, podem calcular el coeficient de correlació de Pearson. El resultat d'aquest càlcul és $r=0,92$ pel que podem afirmar que les dues variables són correlacionades.

Per tant, els diaris amb més lectors del bloc "a" i amb menys lectors del bloc "b" són els menys pròxims i per tant publiquen menys editorials, i a l'inrevés.

6. Conclusions

Les editorials de la premsa catalana i espanyola, durant la setmana posterior a la votació del 26 de juny, s'han pronunciat amb un consens força clar en què cal evitar unes terceres eleccions i la necessitat de negociacions entre forces polítiques sense vetos ni línies vermelles. La percepció dels editorialistes és que la no investidura, prolongant encara més un govern en funcions, és molt negativa.

Aquests dos enunciats anteriors tenen més èmfasi quan la premsa té seu a Madrid. En canvi, la premsa catalana no fa un seguiment constant d'aquesta qüestió als seus editorials. Com demostra la correlació entre editorials publicades i el record de vot de les audiències, els diaris amb més lectors independentistes (El Punt Avui, Ara) editorialitzen molt poc sobre els pactes post electorals. Contràriament, la premsa de Madrid (amb més lectors votants de PP, PSOE i Cs) emeten més editorials sobre la qüestió.

L'anàlisi de la correlació deixa entreveure també una aproximació al càlcul de la capacitat d'influir (en aquest cas, sobre les negociacions post electorals), en la mesura que es produeixen dos fets: la pròpia emissió de l'opinió editorial, que arriba ineludiblement (entre altres) als decisors polítics; la capacitat del mitjà per arribar als electors d'aquests decisors polítics, és a dir, als seus "clients".

L'existència d'agendes diferents entre els editorialistes i els electors mostra un cert grau d'allunyament entre ells i visibilitza l'agenda pròpia dels mitjans. Es fa evident una obvietat, les editorials són instruments per a l'*agenda setting*, probablement els més legítims d'entre tots els disponibles en l'arsenal mediàtic.

També és possible fer una altra lectura de la correlació entre record de vot i editorials publicades. L'enfocament consistiria en veure l'audiència com un espai polític més depenent de la publicació que dels partits. Llavors la capacitat d'influir d'una publicació sobre un partit polític concret dependria de la penetració en termes d'audiència sobre el seu electorat.

